

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdaiban Kézdi-Vasárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási czikkék stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkék soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terüfogatáért 4 krajczár.
Hivatatos hirdetések külön árszabály szerint számítottak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Iparunk a múlt évben.

Az elmúlt 1890 ik esztendő az ipar szempontjából egyike volt a legfigyelemreméltóbb esztendőknél, melynek eseményei, illetőleg intézkedései és tervei messze ki fognak hatni a közgazdasági élet fejlődésére és iparunk megismosodására. Az új közgazdasági kormányzat ugyanis 1889. végén hallgatta ki a keresk. és iparkamarák s a szaktestületek véleményeit az ipar terén váró nagy feladatok miként való megoldására nézve és az itt hallott javaslatok és indítványok nagy részét rendezvén, az elmúlt év folyamán részben megvalósította, részben előkészítette. Hozzájárult az e téren való szokatlanul élénk tevékenység teljessé tételéhez a világszerte napirand levő nagy szociális mozgalom, a német császár szociális reformjainak hatása, mely arra indította közgazdasági kormányzatunkat, hogy az általános nemzetközi meg egyezéseket lehetőleg megelőzvé, a munkás-

törvényhozás terén is nálunk oly rendet teremtsen, mely ne a nemzetközi konvenczióknak, hanem a mi speciális hazai érdekeinknek feleljen meg.

Igy került a törvényhozás elé a vasárnapi munkaszünet, a munkások betegsegélyezésének országos rendezésére vonatkozó két törvényjavaslat; így lön előkészítve a balesetbiztosítási törvény, melyeknek megvalósítása már csak idő kérdése. És hogy a törvényhozási intézkedéseknél maradjunk, az iparfejlesztés szempontjából fontos kezdeményezés volt az új gyári vállalatoknak s egy iparfejlesztő banknak nyújtandó állami kedvezményekről szóló új törvény. Ugyane rovatra tartozik a védjegy-törvény s az annak végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, a házalási és vándoripar szabályozásának előkészítése, a közhatósági szükségletek szállítási ügyének rendezése stb.

Fontos eseményt képezett a kereskedelmi és ipar-alap létesítése, mely arra méltó iparosok és iparágak anyagi támogatását vette terve, és az ipartanács létesítése, mely a szakminiszter ipari kezdeményezései és tervei fölött van hivatva szakvéleményt adni. Ez a tanács foglalkozott a miniszter egyik kedvezéscsméjével, az ipari raktárszövetkezetek létesítésével, melynek célja a kisiparosok helyzetét lehetőleg javítani.

Teljes elismeréssel említhető fel a miniszter kezdeményezése a szakkiállítások terén is. A kereskedelmi muzeummal kapcsolatban rendeztetnek e szakkiállítások, melyeknek elseje a múlt évben a bőripar-kiállítás volt, mely nemcsak a legjobb belföldi nyersanyagot, hanem a legújabb és elterjedésre leginkább méltó segédgépeket is bemutatta és a vidékiek tömeges küldöttségi látogatása által nem kis mértékben van hivatva hozzájárulni e szakma gyakorlati fejlesztéséhez.

Az ipar és kereskedelem érdekképviselete

hatályosabbá tételének rovatába tartozik út új kereskedelmi és iparkamara létesítése és pedig Besztercebányán, Győrött, Maros-Vásárhelyt, Nagy-Váradon és Szegeden. Valamennyi új kamara a múlt évben megalakult és a szegedi már el is kezdte működését. A kamarai intézmény ilyforma decentralizációja régi ohaját képezi az illető vidékeknek és jellemző, hogy az erre vonatkozó méltányos kérelmet eddig egy miniszter sem akarta elintézni és ebben is Barossnak jutott az érdem, hogy e kézen fekvő, régóta kívánatos és untalan sürgetett dolgot keresztülvitte, kreálván új és fontos ipari központokat és könnyítve a régi ipari központok terhein és feladatain. Az új kamaráktól sokat várunk. Parlagon hagyott nagy területeik barázdáiba sok életrevaló új alkotásnak csiráját hinthetik el. Különös elismerés illeti a minisztert a mi részünkről a marosvásárhelyi iparkamara létesítéséért, melytől iparunk melegebb felkarolását és fellendülését várjuk.

Az új gyári vállalatokról és általában az iparfejlesztésnek a gyakorlatban mutatkozó eredményeiről kell még röviden szólanunk. Tény, hogy új gyári vállalatok létesítésére nemcsak az idő, hanem a hangulat is sokkal kedvezőbb, mert — a mi eddig hiányzott — megjött a bizalom az ország és főleg ennek közgazdasági kormányzata iránt. Egy ország iránt, mely utat tört a zónával, melynek vasuti és tarifapolitikája az ipar érdekeit hathatósan mozditja elő, mely áldozatokat is kész hozni új vállalatok érdekében, mely a régóta nélkülözött rendet ipari viszonyaiban is megteremteni igyekszik s mely végre hálás piacot képez az ipartermékek elárusítására, sőt a Kelethez való közeli és kedvező fekvésénél fogva az exportra is igen alkalmas, szóval mely ipari vállalatainak hálás térs és biztos jövőt képes biztosítani: az ily ország iránt a vállalkozás bizalma föl fog ébredni a kül- és

A „Székelyföld“ tárczája.

Váratlan fordulat.

Írta: Mihály János

Remegő kezekkel nyitotta fel a szalon ajtaját, oly izgatottsággal, mintha utoljára lépett volna be rajta . . .

A szoba a legnagyobb kényelemtől tanuskodott. A falakat mindenütt lágy perzsa szőnyegek borították; ezeknek arabeszkjei, valamint a művészi kivitelű képek magukra vonták a figyelmet.

Ő azonban nem ügyelt semmire. Sietve ment tova, közönynyel nézve mindent.

A halk zöreijre, mit a belépőnek léptei okoztak, egy gyönyörű, fiatal asszonyka emelkedett fel a pamlagra.

— Ön az, Jenő? — kérde a nő csodálkozással. — Már lemondtam a reményről, hogy ma látni fogom.

— Engedje hibámért kétszer, háromszor, négyszer, ötször megcsókolnom kis bársonykezeit. Így ni! — s szenvedélyesen hajmozta el csókokkal a szép asszonyka kezeit.

— Rossz flu, ily későre jön el? Bizonyosan ma egy érdekes kalanddal gazdagabbá lett . . .

— Mostanig nem akartam jönni.

— Ugyan miért?

— Mert nem tudtam.

— El akarja tagadni tőlem? . . . No nézzen jól a szemembe s szóljon igazán.

Jenő félénken, elpirulva nézett az egész világot elnyelni látszó sötét szemekbe s torkán akadt a szó.

— Segítse ki magát, barátom.

— Ne zavarjon jobban össze, asszonyom.

— No hát üljön ide mellém, édesem, s adjon számot hanyagságáért.

Jenő engedelmeskedett.

— Sokszor hallotta tőlem, Paulám, — kezdé — hogy önt szeretem.

Paula mosolyogva intett fejével.

— S mivel viszonzotta tiszta szerelmemet? . . .

Nemde ezen pár rideg szóval: „Kedves barátom, én érdeklődöm ön iránt!“ Ha pedig ezután tovább akartam beszélni szerelmemről, ezt ön mindig megtiltotta, azt adván okul, hogy az érzélgős beszéd rossz hatással van kedélyére s idegessé teszi. Igazam van? . . .

Paula hallgatott s ez nagyon fájt Jenőnek.

— Asszonyom, bármi történjék is velem, de tovább nézni e gyöttrő hidegséget . . . nem tudom. Lelkem fáj, mert érzem, mert tudom, hogy igaz szerelmem nem viszonzottatik hozzáméltóképen. . . Ez bánt engem nagyon s ezért nem akartam jönni

soha . . . soha többé . . . Szóljon, asszonyom, nem találja visszatetszőnek, midőn egy 22 éves fiatal ember forró szerelmét s mindenét lábaihoz téve, ön azt — némi kecségtetéssel — így viszonzozza: „Kedves barátom, hisz érdeklődöm ön iránt!“

— Jenő, emlékezzék arra, hogy nekem férjem van, ki iránt . . .

— Ki iránt . . . ön gyűlölettel viseltetik! — vágott közbe a heves vérű ifjú. — Vagy azt hiszi asszonyom, nem árulja ezt el minden tettevel, minden mozdulatával? . . . Jól tudom a legkisebb gondolatát is . . . Vagy talán nem lehet arczáról elég jól leolvasni azt a bánatot, mely férje nevének hallatára világyűlöletté lesz? . . . S valóban nevésséges! . . . Hisz férje már három éve, hogy — saját hőbortos szeszélyeitől üzetve — hajóra szállt és azóta semmi hangot, semmi életjelt nem ad magáról . . . Nagyon csodálatos, kedves Paula, hogy ön nem veszi észre lealáztatását . . . Önnek férje a mézes hetek után, életunt nagyvilági módjára, önt a taképnél hagyta, és ki tudja, hogy az óta — multjából következtetve — mily alávaló kalandokon mehetett keresztül? . . . Bámulum, hogy eddig is ily kitartással tudta legyőzni a szenvedélyeket . . . Valóban az ön férje megvértésre méltó . . . De szölok arról . . .

— Ne szóljon semmiről, Jenő! Ilyen nyilatkozatokat nem szabad öntől elfogadnom . . .

belföldön egyaránt, és nem nagy jóstehetség kell ahhoz, hogy megjövendőjük, mikép a közeljövő a legkedvezőbb átmeneti korszaka lesz ennek az új aerának, mely közgazdaságunk arányos megizmosításával más, egészségesebb alakulatot ad az államgazdaságnak és a nemzeti létnek.

T a n ü g y.

Emlékirat

Háromszék vármegye által dajkaképző tanfolyammal kapcsolatos kisdédóvó képezde fölállítása tárgyában.

(Hatálykai P o t s a József főispán elé terjesztő E ö t v ö s Károly Lajos kir. tanfelügyelő.)

(Folytatás.)

A székely kisdédóvó-képezde helye legméltóbban Seps-Szentgyörgy város lenne. A volt székely székek közt kétségkívül Háromszék legmunkásabb, legmozgékonyabb képviselője a székely művelődési érdekeknek. Az iskolák fejlesztése és az óvodaugy lelkes felkarolása mellett az árvaházak, menházak, kórházak, mű- és vasutak létesítése, a „Székely Nemzet“ által három megye székely érdekeinek képviselése, a Székely Nemzeti Múzeum alapítása és e múzeum csarnokának székely áldozat-fillérekből fölépítésére indított megkezdő sikert mozgalom, a Székely Háziipar-Egyesület működése, a „Székely Méhes“ egyesület kezdeményezése stb. oly tevékeny vezermunkásságot tanusít e góczponton, mely Háromszék vármegye székhelyének óvóképezdével gazdagítását feltételül jogosulttá teszi. Ha ehhez még tekintetbe vesszük a háromszéki magyar társadalom azon nemzeti misszióját, mely az ország délkeleti határszélét az idegen behatásoktól oltalmazza, nyugoti szomszéd megyéit pedig a magyar kultúrának meghódítani hivatott: a nemzeti művelődés ez újabb csarnokának Seps-Szentgyörgyön fölállítása nemcsak székely, de egyszersmind állami érdekek bizonyul. A méltányosság azon tekintete is megyénk mellett szól, hogy míg Udvarhely és Csik megyék székelysége tanítóképezde áldását régóta élvezi és Háromszék fiainak a tanítókká képzésében fáradozik: megyénk semmi hasonló intézettel nem bírt eddig, s most az óvónöket képzés által a szomszéd székely megyéknek is viszont jó szolgáltatásokat tenne, valamint arra is kíváncs alkalmat nyújtana, hogy a tanítóképezdét végzett, de hivatást a kisdédóvó-revelésre érző ifjak a mi kisdédóvó-képezdénkben képesítő vizsgálatra jelentkezhetnének.

Hibáznám, ha a sok közül még egy döntő érvet nem hangoztatnék az óvóképezdének megyénkben fölállításá mellett. A háromszéki iskolák és tanítók ha nem is egyedüli, de mindenesetre első rend-

szeres művelői hazánkban az induktív foglalkoztató tanításmódnak; évek óta fokozatosan tanulmányozzák, kísérik, fejlesztik a közvetlen érzéklésre épített ismeretközlést növendékeiknél és pedig — hozzá tehetem — a siker nem minden biztató jele nélkül; mit tanusít az is, hogy a IV. egyetemes tanítógyűléssel kapcsolatosan rendezett országos tanszerkiállításán a Háromszék vármegyei Tanszermúzeumnak e tanításmód irányzására szerkesztett „Szemléltető-Szekerény“-e a közelsimérés legmagasb jelével, díszoklevéllel lön kitüntetve; valamint általános méltatás tárgyát képezi az induktív tanításmód terjesztésére szolgáló Tanszermúzeumunk, a mely kellő kiegészítéssel az óvóképezdének is sikerrel állhatna rendelkezésére.

Most már: minthogy a foglalkoztató nevelés-oktatásmód leginkább és legjellemzőbben a kisdédóvó intézetekben nyer alkalmazást s így leginkább ezek elterjedésétől remélhetni az egyedül helyes nevelés-oktatásmódnak az elemi iskolákban is általános alkalmazását: mi sem indokoltabb, mint az óvóképezdének oly tankerületben fölállítása, hol a talaj a foglalkoztató módszer művelésére már elő van készítve, és a hol annak épen az óvóképezde által kifejtése nyomán minden tanintézetben meghonosodása bizton várható.

Képezdét fölállítani, — de miből? Erre a nehéz kérdésre is megoldást ígérő felelettel tartozom. Miután az óvodák és képezdek létesítésénél s fentartásánál az új törvény s főleg annak indokolása kifejezetten számít a vármegyékra, és a megyei pótdadóban megjelöli a kívánt fedezetet is: első sorban a pótdadókivetést kellene számításba vennünk, mi annnyival ajánlatosabb volna, minthogy kétségkívül a megyei pótdadóból segélyezést les a falusi óvodák alapításának és fentartásának is leghathatósabb eszközlője. De tudomásom szerint a megyei pótdadókivetési jog törvényszabta mérve már ki van merítve a vasutépítés, meg a fu-árvaház szintén nagyfontosságú céljaira.

Másik forrása lehetne népoktatási intézeteink koronájánál a képezde fölállításának az a korona kegyelméből nyert gazdag alapítvány, mely Ő Felségének Apostoli Királyunknak 1868. február 16 án kelt legmagasabb elhatározásával jutott megyénknek osztályrésztől. A volt székely gyalog és huszár határőr-ezredek kincstári kezelésbe vett ingó és ingatlan javait, több százezer forint értékűt, bocsátotta tanulmányalapként megyénk birtokába ez a legkegyelmesebb királyi rendelet. Hatalmas középület foglalkál e Seps-Szentgyörgy főterének és főútcájának jó részét: a tanalap e házainak bármelyike elég lenne az óvóképezde céljaira. Bizonyára át is fogja a vármegye közönsége bocsátani intézetünk számára egyik alapítványi épületét, mihelyt rendelkezésére fog állani. Am ez idő szerint — bár igen kedvezőtlen, de egyhamar föl nem bontható — szerződéssel le vannak alapít-

ványi épületeink köztve. Valamint az alap jövedelmei is teljesen igénybe vannak jelenleg véve. A kedvező kibontakozás reményének fentartása mellett tehát egyelőre más hajlék és más segélyforrás után kell látnunk.

(Folyt. köv.)

V I D É K.

Baróth, 1891. január 5.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Előre bocsátom, hogy én a földmivelő-osztályhoz tartozom s csak annyit tudok, a mennyit tanultam, ergo: tőlem cifra dolgot ne várjon senki.

A magyarnak van egy közmondása: „Mondd ki az igazat s betörök a fejed.“ Ettől a közmondástól azonban csak az okos emberek félnek, persze csak az olyan okosok, kik majd ide, majd oda loccsannak s határozott állást egy ügy mellett sem mernek foglalni. Az ilyen emberek rendszeren előbb cselekednek s csak azután gondolkodnak. Nálam egész ellenkezőleg áll a dolog; azért nem is fejtlem a fejemet, mert tudom, hogy senki egy hajszálat sem bántja. En tehát hangosan a világ fülébe kiáltom, hogy nekünk Baróthon nem kell a tagosítás. Ha belekergetnek, belemegyünk, a törvénynek, hatalomnak utjába nem állunk; máskülönbön irtózva fordulunk el a felvetett eszmétől. De tisztelet a törvénynek.

Mi igen jól tudjuk, hogy ha valaha sikerülne Baróthon a tagosítást keresztülvinni, egyharmada a baróthi népnek a koldustarisznyát a nyakába akaszthatná s kereshetne magának új hazát ott valahol a Duna mellett.

En ez alkalommal az aprólékos nehézségeket mellőzve, csupán a nagyobb természetű akadályokra mutatok rá.

Baróthnak csupán az Olasztelek fölől való határban lehetne — úgy a hogy — tagosítani, de a más kettőben csak akkor lehetne, ha egy újabb özönvíz újra gyurná a földet. A rét fölőli határnak Bokszege alól egyharmada minden esztendőben egyszer-kétszer víz alá kerül; így tehát a munka jutalma iszap. Kiknek tehát ebben a dűlőben jutna osztályrésztől, azok igazán átkozhatnák a tagosítást. A harmadik, az „Erdő fölől“ forduló határ, csupa hegy, völgy, árok, domb és részben, „Küköcske“ körül, köszikla. Itt nincs emberi hatalom, mely a tagosítást az emberek megelégedésére keresztülvihetné. En megengedem azt, hogy rónaságban van értelme a tagosításnak, de hogy girbe-görbe országban és határban áldást árasztó lehetne a tagosítás, azt kétségbe vonom, s hiszem, hogy azok is, kik a mozgalom élén állanak, ma már így gondolkoznak. Azért mi kisebb-nagyobb birtokosok tisztelettel kérjük Nagyságos Zathureczky Gyulát, tek. Dánér István urat, tek. Ger-

— Ugy sincs számomra egyéb, mint az a kétségbejött terv, hogy boldogtalanul hagyjam el a házat, mely annyi kecsesgető kilátással vonzott ide, s megtörten nyuljak a végső segélyhez, mely szerencsétlen multamat örökre beborítja...

Paula ideges mozdulatot tett s kis szünet mulva remegő hangon szólt:

— Oh, ne beszéljen így, Jenő! Tudja, hogy fájdalemak okoz vele... Nem akar nekem hiúni?... De most tudja meg azt is, hogy ha nekem szerelemről, viszonzáserelemről, bánatról, fájdalomról beszélek, akkor engem kimondhatatlan nyomasztó érzés fog el, és el is ájulok, mint a ki nem tud magáról semmit. Ettől pedig, remélem, meg fog kimélni. Tudhatja azt is, hogy férjem iránti kötelességeimet, habár ő nincs is itt, fel nem adhatom... Azért mi mindig jó barátok maradunk...

Az utolsó szavakat bágyadtan mondotta; meglátszott rajta, hogy nem úgy érez.

Az ifju most megragadta az asszonyka hófehér kezecskéit és csókokkal barította el.

— En nem tudom e néma ridegséget tovább elviselni. Szeretlek lellem mélyéből. Egész életmet feláldoznám érte, de e hidegséget tovább nézni — látva azt, hogy csak szeszélyből teszed — képtelen vagyok... Czelálanul vonulok vissza... Éljen boldogul!... Isten veled mára és mindörökre!...

Különbben is Jenő szegénységénél fogva sem tartozott azon egyénekhez, kik előtt nincs női erény és kik csak az időt, alkalmat és hangulatot lesik, hogy diadaluk tökéletes legyen. Szerette ő Paulát kora gyermekségétől fogva minden mellékgondolat nélkül. Annál rosszabbul esett tehát mellőztése. Most utolsó bucsupillantást vetett Paulára és megfordult, hogy... távozzék.

— Nem, az nem lehet! — kiáltott Paula s gömbölyű karjait tagadólagnyújtotta utána. Ne távozz, Jenő; hisz te vagy az egyetlen lény a világon, kit tiszta szívből szeretek. Mi fog történni velem, ha te is elhagysz?...

Jenő visszafordult, de nem tudott szóhoz jutni.

— Viszonozni fogom szerelmét, Jenő, csak maradjon... Mondja, mit kíván ön? Mindent meg fogok tenni... Elmondok mindent, a mit csak tudok...

De a másik perczben, mintha megbánta volna tettét és hirtelen kiejtett szavait, egészen megváltozott. Az a női büszkeség, melynek valódi irányja oly soká maradt talány s mely a férfiaknak, midőn talán már révnél hiszik magukat, adja kezökbe az evezőt, eszükbe juttatva a lassankénti ébredést, eszmélést, hányattatást, megpróbáltatást, a czelhoz jutást, a lemondást vagy a keserű csalódást; az a bizonytalanságnak mutakozó látzat, mely a szív parányi szikráit felszítja, éleszi

és hatalmas lángra gyulasztja, de a másik pillanatban az elhamvadás megsemmisülésével fenyegeti; s az a titok előzetes nem tudása, mely a férfiakra a legmakacsabb kételyt szüli s mely csakugyan oly sok nő által gyakoroltatik: „Hogy csak játék volt“ — csakhamar egy alakban visszatért Paulához.

Jenő, ki mindezt észrevette, épen szólani akart.

E pillanatban villámgyorsan nyílt fel az ajtó és azon a szobalány lépett be, kezében hozva egy kétszeresen lepecsételt expressz-levelet, mely a fiatal asszony nevére szólt.

A nagyfokú izgatottságban egyszerre ketten bontották fel és a tartalmát Jenő olvasá:

„Nagyságos asszonyom!

A legmélyebb fájdalommal hozom tudomására, hogy férje, ki nekem jó barátom volt, ma már nincs az élők között. Egy tengeri katasztrófa, mely a hivatalos lapokban is közölgetett, mindent megmagyaráz. Férje ugyanis a „Fecske“ nevű gőzössel, melynek ugyanakkor én is utazója voltam, az Ausztrália keleti partjaival párvonalosan húzódó korallszirteken zátonyra jutott. Innen a hajó egy iszonyu tengeri vihar által a nyílt tengerre hajtott ugyan, de a zátonyon kapott lék következtében menthetetlenül elsüllyedt. Az utasok legnagyobb része a tenger hullámaiban lelta halálát. En néhány társammal, talán a véletlen folytán, egy angol postagőzöslön tértem eszméletemhez. Ott volt

gely Ferencz urat s főt. Vintze István róm. kath. esperes urat, ugyszintén a többi aláíró urakat: vonják vissza a tárgyalási hatánap előtt már benyújtott kérelmüket, szüntessék be a további eljárást, s mutassák meg, hogy a terhet hordozó néppel szemben atyáskodni is tudnak. Ez által nagy hálára köteleznék a baróthi aggódó népet s visszaadnák a népnek azt a nyugalmat, melyet eddig zavartalanul élvezett. Én hiszem, hogy szavaink nem fognak pusztában elhangzani.

Intze Mózes,
baróthi birtokos és községi virilis.

Meghívó.

A vörös kereszt kézdívásárhelyi fiók-egyletének 1891. év január hó 11-én d. n. 2 órakor Kézdí-Vásárhelyt a tanácsház nagytermében tartandó évi rendes közgyűlésére az alapító és rendes tagokat, valamint azokat, kik e szent ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai lesznek:

1. Elnöki megnyitót.
2. A jegyző évi jelentése.
3. A pénztárnok évi zárszámadása.
4. A tagoknak kilépése és választása.
5. Folyó ügyek, indítványok.
- Kézdí-Vásárhelyt, 1891. január 8-án.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.
Vajna Károly,
jegyző.

Meghívó.

A Kézdí-Vásárhely városi és vidéki „Rudolf“-kórház folyó évi rendes közgyűlése január hó 11. vasárnap délután 2 és fél órakor Kézdí-Vásárhelyt a tanácsháznál fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat s mindazokat, kik e nemes ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitót beszéd.
2. Titkári, orvosi, gondnoki, pénztárnoki, számvizsgáló és leltározó bizottsági jelentések.
3. A jövő évi költségvetés előterjesztése.
4. Bizottság kinevezése a jövő évi számadás megvizsgálására.
5. Vagyongkezelő bizottság szervezése s tagjainak kinevezése.
6. Az ügyvéd lemondása következtében ügyvéd választása.
7. Folyó ügyek elintézése, indítványok.
- Kézdí-Vásárhely, 1891. január 8-án.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.
Erdélyi Károly,
titkár.

Különfélék.

— **Időjárásunk.** Kemény hideg és nemerés napok után időjárásunk megenyhült. Budapestről sok havat jeleznek, nálunk meg eső esett. Csütörtök óta sötét esőfelhők borítják az eget s a hőmérő fagypontra felül emelkedett, időnként meg permetezik, mint akár tavasszal. Csikorgó szánut helyett

férjének holtteste is, kit nemsokára illő pompával temették el a tenger ölébe.

Legyen Önnek szíve erős a fájdalmak méltó elviseléséhez" stb.

Mi történhetett most Paula szívében? A jövő ragyogó képeit látta-e, vagy a gyászos esemény miatti metsző, éles fájdalom járta át lelkét? Mind ezt nem tudhatni; annyi azonban tény, hogy liliumfehér arca halványpirossá lett.

Jenő pedig a pillanatok hatásaitól átszellemülve, alig hallható hangon kérdező:

— Szeretnél valaha mást?

— Férjemet.

— Még most is szereted őt?

— Egyedül csak téged szeretlek!

Ezután még sokat beszélt Jenő szerelmükről, de mindezekre a fiatal asszonyka nem válaszolt, hanem ragyogó szemeit az ifjura emelte s mintha egész jövőendő boldogságát gondolta volna el, nézett az ifju arcába. Később reszkette füzte karját a Jenő karjába, s mintha valami tulvilági érintés varázsát érezte volna, kimondhatatlan édes zsi-badás fogta el minden idegét.

És most az egyszer nem ájult el, hanem a három hónap múlva megtörténendő olaszországi nászutásukról gondolkodott.

sártengerben járunk. Megyünk kifelé a télből a nélkül, hogy jóformán havat láttunk volna.

— **Halálözások.** Alsócsernátoni Vayda Lajos élete 67-ik, boldog házassága 41-ik évében folyó hó 7-én Alsó-Csernátonban elhalt. — Özv. Cseh Andrásné szül. Kádár Anna folyó hó 8-án 82 éves korában meghalt. Béke poraikra!

— **Az erdélyi magyar közművelődési egyesület** megbízásából Horváth Gyula alelnök és Sándor József főtitkár fontos tanácskozásokat folytattak közelebből három napon át a földmívelési, kereskedelmi és pénzügyminiszterekkel. Az Emke képviselői az egyesület legújabb akciói érdekében kérték az illető tárczaminiszterek támogatását. Ezek közt legfontosabb különösen az egyesület kezdeményezésére és védnöksége alatt f. hó 12-én megalakítandó erdélyi Kárpátgyesület, melynek közgazdasági célján kívül nagyfentosságu nemzetpolitikai háttér van. Ez a nemzetiségek egyesítő társadalmi szervezete lesz. Az ország legnagyobb és legfontosabb nemzeti egyesülete képviselőit mindenik miniszter rendkívül előzékenyen fogadta. Gróf Betlen András nagy szult fektetve közgazdasági és politikai szempontból az alakítandó új egyesületre, kijelentette, hogy az alakuló közgyűlésen képviselketni fogja magát. Ugyancsak a miniszter minden intézkedést megtett, hogy a gróf Kun Kossárd 221,000 frt alapítványából létesítendő algyógyi székely E. M. K. E. földmivesiskola még ehóban megnyitassék, illetve, hogy az alapítvány az E. M. K. E.-től átvétessék.

— Baross Gábor, ki, mióta miniszter, nem volt az E. M. K. E.-nek oly kérése, melyet visszautasított volna, különösen kifejtette, miként óhajtja az egyesületnek az egész országot átfogó hálózatát a tárczája keretében általa megindítandó nagyszabású székely-akció érdekében hasznosítani. Az E. M. K. E. képviselői örömmel tapasztalták, miként fölismerte a miniszter, hogy a székelység kérdése az erdélyi rész megtartásának kérdése, ez pedig Magyarország sorsa. — Wekerle Sándor pénzügyminiszter tekintettel a bányák, kohók, kincstári birtokok főttelepének épen az erdélyi részben lételemre, úgy hivatalai útján, mint tárczája terhére a legmelegebb támogatást ígerte, addig is míg a sorsjáték-kölcsön mielőbb megvalósulna. A miniszter a Kárpátgyesület rendelkezésére bocsátja a borvígyi elhanyagolt, de fontos havi sűrűt az ország legkeletibb vidékén, mely eddig a »naszódó-alap« kezén volt. Az E. M. K. E., tekintettel különösen Baross Gábornak a székely munkás kérdésben megindítandó nagy akciójára, hálózatát még szélesebb körben ki fogja terjeszteni.

— **A gyulafalvi fűrésztelep veszedelme.** Jan. 4-én a gyulafalvi fűrésztelen tűz ütött ki. A felhalmozott szindeska és kész fűrészáru bő tápot szolgáltatott a harapózó elemnek s a raktárszin, valamint a fűresház, több keretfűrészzel együtt, áldozatul esett. Az első hírek az egész telep megsemmisüléséről szölettek, azonban szerencsére sem a gépházban, sem a lakó és melléképületekben nem esett kár. A kárt 123,000 forintra becsülik. Az összes telepek és berendezések, természetesen, biztosítva vannak.

— **Társas-estély Kézdí-Polyánban.** A kézdípolyáni önkéntes tűzoltó-egyesület folyó hó 18-án (vasárnap) társas-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Felolvas Szabó Márton s.-lelkész ur. 2. Szaval Lázár Imre Gábor ur. 3. Nép dalokat énekel Betegh Pál ur. 4. „A kedves ember“ cz. monologot előadja Selyei Tóth Albert ur. A tiszta jövedelem tűzoltói szerelvények beszerzésére fordítatik. — Ajánljuk a n. é. közönség kegyes pártfogására.

— **Eljegyzés.** Gyergyó-Remetén Dobribán Lukács kereskedő és Zakariás Matild, Zakariás János kereskedő szépleánya, eljegyzésüket a napokban tartották meg. E szép családi ünnepélyen számosan voltak jelen a rokonok és jó ismerősök közül, az eljegyzést vig lakoma követte. Gratulálunk!

— **Színészlet.** Zoltán Gyula jól szervezett társulatával meglehetősen pártfogás mellett tartja előadásait Gyergyó-Szent Miklóson. Több jeles újdonságot hozott színre tetszés között. A társulat jelenleg jó erővel rendelkezik s képes a műértő közönség igényeit teljesen kielégíteni.

— **Köllő Miklós** a „Szabadság-szobor“ pályázatán. A magyar haza ezeréves fennállásának emlékére állítandó „Szabadság-szobor“-ra a pályázatok 1890. évi december 31-ig adtak be. Nyolcz pályázó között ott találjuk Csikmegye szülöttét Köllő Miklóst is. Az „Egyetértés“ 1891. évi 1-ső számában négy pályázati művet méltat és ír le, melyek közül egyik a Köllő Miklósé. A pályázati művek beadása után a Petőfi-társaság elnöke, Szana Tamás, Köllő Miklóst bizta meg, hogy a korán elhunyt jeles költő Revitzky Gyula sírme-lékét készítse el. Örömmel üdvözljük Csikmegye

gyermekét s óhajtjuk, hogy a székely nemzetnek olyan képviselőjévé váljék a magas művészetben, mint a nemzetnek történelmi múltjához illik!

— **A magyar nyelv a kaszárnyában.** A Szombat-helyen állomásozó huszárezred ezredese báró Kotz ezredes a minap meglátogatta az egy éves önkénteseknek tartott előadást, mely alkalommal észrevéve, hogy az egyik tanár nem magyarázta meg a tantárgyat magyarul, a következőképp nyilatkozott a tanárok előtt: „Uraim, ne feledjék, hogy az önök halgatói magyarok, hogy többen vannak köztük, a kik alig tudnak németül. Kíváncsom azért, hogy minden tantárgy magyar nyelven is magyaráztassék!“ Zsenkiewitz alezredes pedig egy tiszt-helyettest azért, mert egy altiszt magyar jelentését nem értette meg, 14 napi szabofagsággal büntetett, mondván neki: „Ön már 6 hónap óta van itt az ezrednél s még sem vett magának annyi fáradságot, hogy a magyar nyelvet egy kissé megtanulja!“ — Megjegyzendő, hogy úgy báró Kotz, mint Zsenkiewitz külföldiek. Az első cseh, a második lengyel származású.

52-ik közlemény

a háromszékmegyei „STEPHANIE“ menedékház karácsonyfája javára tett szíves adományokról.

Br. Szentkereszty Stephanie 25 sing gyolcs, Pap Andrásné 5 sing gyolcs, br. Szentkereszty Iréne 1 frt, Gilyén Árpád cs. és kir. kamarás 5 frt, Hankó Lászlóné, Bartók Károly és neje 1—1 frt, K. Csizsár Józsefné, Szabó Mózesné, id. Tóth Istvánné, Molnár Józsiás és neje, ifj. Jakab István, id. Kupán József, dr. Pethő József, Vajna Károly, özv. Fülöp Józsiásné, özv. Fülöp Sámuelné 50—50 kr, Szabó Dénesné, Baló László 40—40 kr, Kovács Ferenczné, özv. Tóth Mihályné, Sáska Antalné, Erdélyi Károlyné, ifj. Kupán József, dr. Török János, özv. Bartha Józsefné, Réthi Józsefné 30—30 kr, Székely Ivánné, Szöcs Józsefné, Fülöp Józsiás és neje, özv. id. Benkő Pálné, Benkő Gyula, dr. Bánffy Zsigmond, Csiky József, Nagy Károly, Nagy Ferencz (szgy.), Szöcs József, M. Székely János, Mágori Anikó 20—20 kr, özv. Csizsár Pálné 1 kalács, Köllő László 2 liter bor, Zayzon Lázárné 4 liter bor, Welnreiter György 5 liter sör, Dobay Lajosné 1 liter bor, Cserey Jánosné 1 frt, K. Csizsár Józsefné 2 kötény, 1 kalács, Jakabos Agostonné 13 kis cipő, kézdívásárhelyi nőegylet 2 kurti, egy inghez kelme.

Fogadják a nemes szívű adakozók a szegény öregek nevében kifejezett halás köszönetünket. Kézdí-Vásárhely, 1890. december 30-án.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.
Vajna Károly,
jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Fekete, fehér és színes selyemszöveteket

60 krtól 15 frt 65 krig méterenként — sima és mustrázott (körülbelül 240-féle minőségben és 2000 különböző színben és színzetben) — szállít egész végekben és darabokban portó- és vámmentesen **G. Henneberg** (cs. és kir. udv. szállító) **Zürichben**. Minták postafordultával. Levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Szám 2533./1890.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíróság mint telektelekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gelencei kiskoru Csoma Olga és társai végrehajthatóknak, képviselve ügyvéd Kelemen Lajos tiszti ügyész által, gelencei Csoma Aida Dombi Domokosné végrehajtást szenvedő eleni 497 frt 03 kr tőkekövetelés és járulékai, valamint kézdívásárhelyi Jancsó Dénes korábbi végrehajtható 216 frt tőke s járulékai iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbíróság területén levő Gelence község

határában fekvő, a gelenczei 1467. számú tkljkvben 1160, 1887, 1888, 2160., 2260., 2261, 2736, 2737, 3009., 4675., 5425., 5428., 5432, 5469, 5585, 5593, 5643, 5674, 5740, 6018—6021, 6309, 6310, 6380., 6394., 6396, 6404—6407, 6904, 7075, 7076., 7628, 7890., 7906., 8304—8306 helyrajzi szám alatti ingatlanokra az árverést 1304 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban özv. Csoma Károlyné Geréb Irén javára, az 1887., 1888, 6018—6021, 6309, 6310, 8304—8306. hr. sz alatti ingatlanokra C. 1. alatt lekebelezett haszonélvezeti jognak ép-ségben tartása mellett azon hozzáadással elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi február hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Gelencze község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-jelölt óvadékképes értékpapirban a kikül-dött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi ha-tóság.
Kovácsnán, 1890. október hó 14-én.
Dobay János,
kir. járásbíró.

Sz. 6100/1890
polg.

Hirdetmény.

A Besenyő községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-kozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyimi-niszteri rendelet 9. és 10 §-aihoz képest az egyez-ség megkísérlésére s az igények tárgyalására

határidőül 1891. évi február hó 5 ének d. e. 9 órájára a királyi törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kéz-besítették, figyelemztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következmé-nyeire, ezennel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi december hó 16-án.
Ponori Sándor,
elnök.
Páll Venczel,
jegyző.

T. cz.

Tudomásom lévén arról, hogy az állam részéről kiadott

regále-igazolványok (járadék-szelvények)

a legtöbb esetben ügyvédek és köz-jegyzők közbenjárásával vétetnek ki és ezek által értékesíttetnek a felek javára, bátor vagyok az el-adás megkönnyítése céljából szol-gálataimat ezennel felajánlani. Váltó-üzletemben az ebbeli forgalom-nak nagy része összpontosul és mindenkor abban a helyzetben va-gyok, ilyféle igazolványokat a leg-jobb árban (külön megítélve a január 1-től folyó 4¹/₂% kamatot) értékesíteni.

Maradok kiváló tisztelettel
Adler J. L.
Bank- és váltó-üzlet Brassó.

z. 6828—1890.

Pályázati hirdetmény.

Osdola, K.-Martonos községekben a kör-jegyzői állomás helyettesítés útján betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, miképz az 1886. évi XXII. t-cz. 74. §. értelmében az 1883. évi I. t-cz. 1. és 6. §§-ában foglalt minősítésüket, eddigi szolgálati viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám 1891. évi január hó 14-ig adják be.

A később beérkezett pályázatokat figyelembe vétetni nem fognak.

Kézdi-Vásárhely, 1890. december 26.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Sz. 6729—1890.

Pályázati hirdetmény.

A márkosfalvi körjegyzői csoportban le-mondás folytán üresedésbe jött körjegyzői állomásnak választás útján leendő betöltésére nézve pályázatot nyitok.

A csoport áll: Márkosfalva, Martonfalva, Hatolyka, Kézdi-Szentkatolna községekből és a körjegyzői csoport székhelye Kézdi-Marton-falva leendő.

Felhívom azokat, kik ezen állomást el-nyerni óhajtják, miképz az 1883. évi I. t-cz. 1-ső és 6-ik §§-ban előirt képességeket a köz-ségi törvény 74. §-a értelmében igazoló ok-mányaikkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám 1891. évi január hó 15-éig adják be.

A később érkezett pályázatokat figyelembe vétetni nem fognak.

Kézdi-Vásárhely, 1890. december 30.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze-ben felé)	(érk. ind.)	3.13	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.—	10.32			10.32	2.43
Botfalva	"	4.70	10.50			10.42	
Földvár	"	4.44	11.04	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.23	4.36
Mogyorós	"	5.04	11.18			1.23	5.06
Apáca	"	5.10	11.30	Nagy-Enyed	"	1.50	5.24
Köpecz	"	5.40	11.45	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá-sárhely felé)	(érk. ind.)	2.36	5.57
Ágostonfalva	"	5.47	11.51			2.46	6.08
Alsó-Rákos	"	6.06	12.06	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.23	6.36
Homoród	"	6.35	12.27			3.33	6.42
Kacza	"	6.54	12.39	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.28	8.10
Bene	"	7.17	12.56			6.05	8.30
Erked	"	7.39	1.12	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.41	12.41
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.11	1.34			11.06	1.09
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.38	1.49	Budapest	(érk. ind.)	6.35	8.15
Medgyes	(érk. ind.)	8.47	1.59				7.15
	(ind.)	10.40	2.59				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délelőtt 9 óra 48 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasút.

Héjasfalva	indul délelőtt 12.—	Székely-Udvarhely	indul délután 2.45
Székely-Keresztur	12.31	Bögöz	3.15
Nagy-Galambfalva	1.05	Nagy-Galambfalva	3.41
Bögöz	1.21	Székely-Keresztur	4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 1.50	Héjasfalva	érkezik este 4.50

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.